

BAJKA

WROSCYCI

NIE TYLKO DLA DOROSLYCH

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

GEORGES KASS

DIALOG

Georges Kass

BAJKI ARABSKIE
nie tylko dla dorosłych

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna
przełożyli z arabskiego:
Barbara Wrona
Marek M. Dziekan

Wydawnictwo Akademickie

DIALOG

Projekt okładki i rysunki:
Sylwia Mazur

Portret autora na okładce
Tom Kass

Skład komputerowy i łamanie
Agencja Wydawnicza „Siódemka”
Piotrków Trybunalski
Włodzimierz Ibron
Stanisław Stępień

Copyright by
Wydawnictwo Akademickie
DIALOG

ISBN (ePub) 978-83-8002-265-2
ISBN (Mobi) 978-83-8002-269-0

Wydawnictwo Akademickie DIALOG
00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/218
tel./fax 022 620 8703 Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna
e-mail: redakcja@wydawnictwodialog.pl
www.wydawnictwodialog.pl

Skład wersji elektronicznej:
[Virtualo Sp. z o.o.](#)

Spis treści

- [Dedykacja](#)
- [Słowo wstępne](#)
- [Zmiana](#)
- Sella
- Aby sprawiedliwości stało się zadość
- Starożytny lud Harmazańczyków
- Zew natury
- Ogłoszenie matrymonialne
- Żaba o złotym głosie
- Szkoła
- Dzień sądu
- Bociany
- Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna
Tabletki na mądrość
- Kryzys
- Leśna Akademia Nauk
- Lwia omyłka
- Tam gdzie był raj
- Paw
- Oficjalne zaproszenie
- Kogut
- Sny małego królika
- Maski

Wszystkie rozdziały dostępne w pełnej wersji książki.

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Pani Barbarze Grabowskiej
~ dedykuję
G. Kass

Słowo wstępne

Autor tych opowiadań jest Syryjczykiem. Urodził się w roku 1955, do 1979 przebywał w rodzinnym Aleppo, potem przyjechał na studia do Polski. W Polsce przebywa do dnia dzisiejszego. Prezentowane tu opowiadania zostały wybrane z dwóch wydanych w 1978 i 1979 roku oraz trzech przygotowanych do druku zbiorów opowiadań Georgesasa Kassa.

Wydawcy i autor nazywają zbiory opowiadaniem dla dzieci. Jak wszystkie opowiadania o zwierzętach i te są przeznaczone głównie dla dzieci, ale również jak każde opowiadania o zwierzętach czytać je będą wszyscy. Bajka o zwierzętach była najpopularniejszą formą literacką od zarania dziejów ludzkości. Przypomnijmy grecką tradycję Ezopa, indyjskie zbiory Hitopadesi i Pańczatantry. Jest rzeczą niezwykle interesującą, że bajka zwierzęca dotarła do świata islamu (i do świata arabskiego) z obu tych kręgów kulturowych. Najstarsze bajki arabskie o zwierzętach wiążą się z postacią mędrca Lukmana, który jako żywo przypomina Ezopa. Czytelnik polski może ten sąd zweryfikować zaglądając do fragmentów przełożonych przez J. Sękowskiego. Czy zbieżność między Ezopem a arabskim Lukmanem jest przypadkowa, czy też mamy do czynienia z zapożyczeniem — trudno stwierdzić. Jeśli natomiast chodzi o bajki indyjskie, to z całą pewnością wiemy, że zostały przeniesione do świata muzułmańskiego dzięki pośrednictwu syryjskiemu i perskiemu. Zislamizowany Pers Ibn al-Mukaffa, przełożył w połowie VIII wieku zbiór Pańczatantra nazywając go od imion dwu szakali protagonistów Kalilą i Dimną. Ten zbiór zrobił oszałamiającą karierę na całym świecie, po Biblii został przełożony na największą liczbę języków. Później w kulturze islamu bajka zwierzęca uległa znamienym przekształceniom, bo pojawiła się w literaturze, już niejako utwór, który można by umieścić w kategorii bajek, lecz została przeniesiona do gatunku anegdoty, pouczającej opowieści. Tak właśnie bajka zwierzęca wygląda w zbiorze Al-Dżahiza (zm. 869) zatytułowanym Kitab al-hajawan (Księga zwierząt) czy Ad-Damiriego (zm. 1405) pod tym samym tytułem. Tu opowieść o zwierzętach staje się pretekstem do wyłożenia całej wiedzy humanistycznej ówczesnego świata. Dopiero „Tysiąc i jedna noc” powstała w X w., a ostatecznie zredagowana około wieku XIV znów powraca do wzorów zewnętrznych, niearabskich acz muzułmańskich w bajce zwierzęcej.

Georges Kass również do tej tradycji nawiązuje. Widać jednak, że ma za sobą wiedzę tych kilku tysięcy lat rozwoju bajki, co więcej wiedzę współczesnego pisarza, żyjącego w zupełnie innym środowisku. I choć podobnie jak Kalila i Dimna jego bajki mają tkwić w materii politycznej, to różnica jest znamienna. O ile Kalila i Dimna poucza, jak być dobrym władcą, jak się wystrzegać przywar, to bajki Kassa sztydzą z wielkich tego świata. Kass pokazuje nedorzecznosc, okrucienstwo i bezsens, jaki się zakrada w naszych czasach na najwyższe poziomy sprawowania władzy.

Taka jest już pierwsza bajka o sowie i modliszce. Kass nie poucza władców, że z silnym przeciwnikiem należy się liczyć, ale bezlitośnie oskarża asekuranctwo władców nieliczących się z losem poddanych.

Gorzka to lektura, ale też gorzkie są doświadczenia ludzi w dzisiejszym świecie, ludzi zmuszonych do cierpienia pod bezlitosną władzą, która raz nazywa się komunizmem, raz socjalizmem, raz demokracją. A zawsze jest tak samo samolubna i bezwzględna.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Janusz Danecki

Zmiana

Rozdział pierwszy

W pewnym z miast zamieszkałych przez szarańczę, a pozostającym pod opieką Sowy, żyła szarańcza życiem szczęśliwym, w pewnym sensie. Należało, co cesarskie — oddać cesarzowi; każdego dnia szarańcza dawała królowej Sowie trzy szarańcze, a ona zjadała jedną po drugiej. Dzięki temu jej opieka rozciągała się nad miastem — a przynajmniej tak się to nazywało.

Owego ranka przywędrowała do miasta zielona modliszka i zaatakowała pierwszą napotkaną szarańczę. Połamała silnymi szczękami, po czym przełknęła kawałek po kawałku. I utrwalił się następujący stan rzeczy: każdego dnia trzy szarańcze dla Sowy, aby zapewnić dalszą opiekę, a czwarta dla modliszki, ponieważ nikt ich nie ochraniał.

Mieszkańcy szarańczego miasta zebrali się i zdecydowali, że do Sowy uda się delegacja starszyny, przekaże jej trzy szarańcze na obiad i zażąda ochrony, ponieważ to jej płacą za opiekę.

Rozdział drugi

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Delegacja miasta szarańczy wkroczyła przed oblicze królowej Sowy, gdy tylko ta skończyła pożerać ostatnią szarańczę z przydziału na ten dzień. Do przodu wystąpił najstarszy członek delegacji; powitał władczynię łzami, zamiótł skrzydłami ziemię i przemówił:

— Pani nasza, Szacowna Królowo! Oto przybyła do naszego miasta krwiożerca bestia sama siebie nazywająca modliszką; przybyła rankiem i pożarła pierwszą szarańczę jaką zobaczyła. Ona nas zniszczy, o Pani nasza, nie zostawi nas w pomyślności, do jakiej nas przywiódłś, o Pani i Królowo naszych serc i naszego życia!

Królowa wykrzyknęła wzburzona:

— Ależ ona rzuca mi wyzwanie! I kradnie moje pożywienie! Po czym, aby poprawić wrażenie, dodała:

— Chciałam powiedzieć, że ona rzuca mi wyzwanie i niszczy szczęście mojego ludu. Wiele poniosłam ofiar, zanim mój lud osiągnął to, co osiągnął. Jak to? Przychodzi taka modliszka i codziennie zjada szarańczę? Jak to możliwe? Jutro rozpatrzę tę sprawę.

Starszyna oddaliła się, a każdy z nich był przekonany, iż modliszka dokona żywota w dziobie wszechmocnej Królowej Sowy.

Rozdział trzeci

Następnego dnia po wizycie delegacji u królowej Sowy, modliszka nie pokazała się w mieście; minął dzień szczęśliwy, o jakże szczęśliwy! Wszyscy spali spokojnie dziękując losowi za obecność Sowy i jej opiekę. Wybrali dla niej trzy tłuste szarańcze, aby przekazać je rankiem następnego dnia.

Rano, po przebudzeniu, mieszkańcy miasta napotkali obwieszczenie królowej Sowy, w którym było napisane:

Obwieszczenie,

Królowa Sowa w trosce o przedstawicieli narodu i ich posiadłości, dążąc do wprowadzenia w całym królestwie sprawiedliwości i pamiętając o szczęściu tego królestwa i szczęściu jego narodu, zdecydowała, co następuje:

1 — mianować panią, Modliszkę ministrem i doradcą królowej 2 — nadać niniejszym pani Modliszce tytuł Jej Wysokości poprzedzający nazwisko 3 — podatek za opiekę powiększyć z trzech, do sześciu szarańczy. Prosimy obywateli o przyjęcie powyższego do wiadomości i życzymy narodowi nieprzerwanej pomyślności i szczęścia

Jej Wysokość Wielmożna Królowa Sowa

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Wydawnictwo Akademickie DIALOG

specjalizuje się w publikacji książek dotyczących języków, zwyczajów, wierzeń, kultur, religii, dziejów i współczesności świata Orientu.

Naszymi autorami są znani orientaliści polscy i zagraniczni, wybitni znawcy tematyki Wschodu.

Wydajemy także przekłady bogatej i niezwyklej literatury pięknej krajów Orientu.

Redakcja: 00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/219

tel. (0 22) 620 32 11, (0 22) 654 01 49

e-mail: redakcja@wydawnictwodialog.pl

Biuro handlowe: 00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/218

tel./faks (0 22) 620 87 03

e-mail: biurohandlowe@wydawnictwodialog.pl

www.wydawnictwodialog.pl

Serie Wydawnictwa Akademickiego DIALOG:

- Języki orientalne
- Języki Azji i Afryki
- ~~Literatury orientalne~~ Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna
  - Skarby Orientu
  - Teatr Orientu
  - Życie po japońsku
  - Sztuka Orientu
  - Dzieje Orientu
- Podróże – Kraje – Ludzie
  - Mądrość Orientu
- Współczesna Afryka i Azja
  - Vicus. Studia Agraria
  - Orientalia Polona
- Literatura okresu transformacji
  - Literatura frankofońska
    - Być kobietą
    - Temat dnia
  - Życie codzienne w...

Prowadzimy sprzedaż wysyłkową